

**Центральний Виконавчий Комітет українських емігранських організацій
в Чехословацькій Республіці для переведення акції протесту проти польського
терору на Західних Землях України.**

Заклик до української еміграції.

Надзвичайно тяжку й криваву боротьбу веде Український Народ за своє визволення зпід влади окупантів, за збудування САМОСТІЙНОЇ СОБОРНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ.

Большевицька московська влада фізично й духовно нищить українське населення, що живе на просторах від ризького кордону аж до гір Кавказу.

Польська окупаційна влада не задовольнилася тим, що вже на протязі 10-ти років планомірно й жорстоко проводить політику винищення українців на прагдідних українських землях на захід від Збруча, і в-осени 1930-го року послала проти українців карні експедиції, які арештували десятки тисяч людей, перевели масове катування ні в чому неповинних безборонних українців, знасилування жінок, руйнування приватної й громадської власности, нищення українських економічних і культурних установ.

Вся українська еміграція в Європі і в Америці, за винятком незначної кількості польських наймитів, рішучо запротестувала проти польського терору.

Українські громадські, культурні і політичні емігранські організації в Ч.-С. Р., для більш успішного ведення акції протесту проти польського терору, вже в жовтні місяці минулого року об'єдналися і утворили Контактний Комітет. На провінції в ЧСР. організовалось сім Районових Протестаційних Комітетів, які теж увійшли до складу Контактного Комітету. Останній обрав Центральний Виконавчий Комітет і доручив йому ведення цілої протестаційної акції.

Центральний Виконавчий Комітет, виконуючи волю української еміграції, яку він заступає, вживав різних заходів, щоби найуспішніше переводити протестаційну акцію, він 1) збирав і розпубліковував, як в чужій, так і в українській пресі, матеріали про польські погроми української людности, 2) видрукував в мовах чеській, німецькій, французькій і англійській брошури про польські злочинства над українцями й, при допомозі українських організацій, розповсюдив ці брошури по всіх державах Європи і Америки поміж чужинцями — дипломатами, членами урядів, парламентаріями, журналістами, письменниками й т. д., 3) збирав, розмножував і розповсюджував фотографії побитих польською поліцією і військами українців, а також зруйнованих при цій «пацифікації» українських культурних установ, 4) звернувся з «апелем до культурного світу», 5) вислав до Ліги Націй меморандум, 6) для особистої підтримки домагань, виставлених в меморандумі, в січні місяці б. р. делегував до Женеви пані проф. С. Ф. Русову і дав уповноваження В. Мартинцеві, 7) вступив в зносини з відповідними організаціями і особами в Європі і в Америці, 8) скликав в січні місяці б. р. в Женеві зїзд представників українських протестаційних комітетів в Європі для взаємних інформацій і вироблення плану дальшої координованої акції, і т. д.

Щира подяка Центр. Вик. К-ту належить тим Українцям, які до цього часу підтримували морально і матеріально працю Комітету.

На відбувшійся в Женеві в січні місяці б. р. сесії Ради Ліги Націй українська справа не була поставлена на порядок денний через різні обставини. Натомість доручено окремій комісії в складі міністра закордонних справ Англії, представника Італії і представника Норвегії студіювання українського питання. Ця комісія має зібратись в м. Лондоні в місяці березні б. р. Від її рішення залежить, чи буде поставлена українська справа на обговорення Ради Ліги Націй на сесії, що має відбутись в місяці травні б. р.

Само собою зрозуміло, що польська влада, її агенти і залежна від неї преса намагаються недопустити до обговорення Лігою Націй української справи; більше того, польська влада вживає всіх зусиль, щоби свою злочинну політику на окупованих Польщею українських землях оправдати в очах культурного світу, а невдоволення й ненависть серед цього населення до окупаційної влади представити, як наслідок роботи большевицьких агентів, або агентів ворожих до Польщі держав.

Обовязком української еміграції є налагодження постійної й систематичної інформативно-пропагандійної роботи серед чужинців. Українська еміграція мусить за кожную ціну допомогати досягненню ідеалу Українського Народу, в боротьбі за який він приніс вже стільки жертв, — збудування Самостійної Соборної ні від кого незалежної Української Держави. Зокрема щодо Західно-Українських Земель Центральний Виконавчий Комітет, на підставі рішень Контактного Комітету 28-го грудня минулого року, в меморандумі, поданому до Ліги Націй, поставив такі домагання: 1) скасування постанови Конференції Амбасадорів з дня 15-го березня 1923-го року про приєднання Галичини до Польщі і необхідність зміни східних кордонів Польщі виділенням з неї Західно-Укра-

їнських Земель, 2) вислухати вияв свободної волі Українського Народу на тих землях і дати йому згідно цього вияву новий політичний устрій, в якому він міг-би використати ті права, якими користуються інші народи Європи, 3) послати на Західно-Українські Землі міжнародну комісію для розсліду злочинств польської влади над українським населенням, 4) щоб цьому населенню було повернуто всі заповідані йому переведеною з наказу польської влади «нацифікацією» матеріальні шкоди і щоб було покарано осіб, винних в «нацифікації» і 5) щоб до участі у всіх нарадах і комісіях Ліги Націй щодо питань про Західно-Українські Землі, включно зі згаданою комісією для розсліду злочинств, було допущено представників Українського Народу.

Подібніж домагання виставлені і в сотнях інших заяв до Ліги Націй, поданих українцями з Європи і Америки. *І треба сказати, що ще ні одно з цих домагань не було задоволено. Через те необхідно провадити працю далі.*

На акцію потрібні кошти. На підставі рішення Контактного Комітету з дня 28. XII. 1930 р., Центральний Виконавчий Комітет звертається з закликом до всіх українських емігрантів в Ч. С.-Р. і надалі підтримати матеріально роботу цього протестаційного Комітету шляхом внесення одноденного заробітку за рік 1930. і $\frac{1}{2}\%$ заробітку за перші чотири місяці 1931-го року.

По закінченню роботи Центральний Виконавчий Комітет розпублікує й розішле всім жертводавцям докладний звіт про свою діяльність.

Кошти проситься надсилати «сложенками» на біжучий рахунок Комітету в «Поштовій Спожівельні» число 31.468.

Кореспонденцію направляти на адресу: Praha-Krč. Zborovska, 3. Petro Makarenko.

Центральний Виконавчий Комітет сподівається, що не буде ні одного українця в Ч.-С. Р., якийби не відгукнувся на цей заклик і не переслав до Комітету одноденного заробітку за 1930 рік і $\frac{1}{2}\%$ заробітку за перші чотири місяці 1931-го року.

Спільними силами йдемо до спільної мети — визволення Батьківщини.

За Центральний Виконавчий Комітет:

Петро Макарєнко
ГОЛОВА.

Д-р Дмитро Равич
секретар.

Прага. 4-го лютого 1931. р.